

Miljøansøgning efter husdyrbruglovens § 16a

Malkekvæg i eksisterende bygninger og etablering af nye stalde

"Skovgård"

Algestrup Skovvej 4

4850 Stubbekøbing

Datablad (A)

Ansøger	<i>Dines Kappel</i>
Ejendommens ejer	<i>Dines Kappel</i>
Husdyrbrugets adresse	<i>Algestrup Skovvej 4, 4850 Stubbekøbing</i>
CVR-nummer	<i>29235147</i>
CHR-nummer	<i>16217</i>
Kommune	<i>Guldborgsund</i>
Ejendomsnummer	<i>3760036304</i>
Matrikel-nr.	<i>2f - Algestrup By, Maglebrænde 4k - Algestrup By, Maglebrænde</i>
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	<i>Ingen</i>
Biaktiviteter	<i>Ingen</i>
Ansøgningskema	<i>227401</i>
Konsulent	<i>VKST I/S, CVR-nr.: 35448020 Miljøkonsulent cand. Agro. siden 2013 Nina Astrid Fenger Panvil Mail nafp@vkst.dk, Mobil nr. 51851096, Fulbyvej 15, 4180 Sorø</i>
Medkonsulent på miljøkonsekvensvurdering	<i>VKST I/S, CVR-nr.: 35448020 Miljøkonsulent cand. Agro med mere end 13 års anciennitet som miljørådgiver og 6 år som kommunal miljø sagsbehandler. Heidi Ledskov Mail hsl@vkst.dk, Mobil nr. 51489081, Fulbyvej 15, 4180 Sorø</i>
Ansøgning indsendt	<i>22. juni 2021</i>

Forord

Husdyrbruget på Algestrup Skovvej 4, 4850 Stubbekøbing udleder over 3.500 kg NH³-N/år. Miljøtilladelse til husdyrbruget skal derfor søges og meddeles efter husdyrbrugslovens § 16 a.

Der søges om tilladelse til udnyttelse af det eksisterende staldareal samt etablering af nyt produktionsareal i form af opsætning af: kalvehytter på 200 m², tilbygning af stald til tyrekalve på 270 m², og ny stald på 1.743 m², der alle etableres i forlængelse af eksisterende stald. Endvidere ønskes det at anvende et nuværende staldareal til møddingsplads og udtage produktionsareal til gangareal. Endeligt ønskes det generelt at ændre på hvilke dyr, der går hvor, for at imødekomme det øgede antal tyrekalve til opfedning.

Oplysningerne i denne miljøkonsekvensrapport supplerer oplysningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i henhold til oplysningskravet beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1.

Miljøkonsekvensrapporten påviser, beskriver og vurderer det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet. Rapporten beskriver desuden de eventuelle foranstaltninger, som ansøger har truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. Beskrivelsen indeholder følgende emner jf. husdyrgodkendelsesbek. § 4 stk. 8.;

Stk. 8. Miljøkonsekvensrapporten, herunder de oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. E og F, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,*
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,*
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,*
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,*
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer nævnt i nr. 1-4 og*
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.*

Beskrivelser og vurderinger i denne rapport danner sammen med beregninger udført i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk grundlag for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på ejendommen.

Indholdsfortegnelse

Datablad (A)	3
Forord	5
1. Ikke teknisk resumé	8
2. Husdyrbruget og det ansøgte	10
2.1. Indretning og drift af anlæg	10
2.1.1. Beskrivelse af den ansøgte samt nuværende produktion	10
2.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi	12
2.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet	14
2.1.4. Ventilation	16
2.1.5. Teknologi	16
2.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	16
2.2.1. Erhvervsmæssig nødvendighed	16
2.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	17
2.4. Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed	17
2.4.1. Farve og arkitektonisk udtryk	17
2.4.2. Landskabs- og planmæssige forhold	18
2.4.3. Generelle afstandskrav (§§ 6 og 8)	20
2.5. Husdyrbrugets ammoniakemission	21
2.5.1. Beliggenhed i forhold til natur	21
2.5.2. Bilag IV-arter	27
2.6. Husdyrbrugets lugtemission	28
2.7. Øvrige emissioner og genepåvirkninger	30
2.7.1. Støj	30
2.7.2. Støv	31
2.7.3. Lys	32
2.7.4. Skadedyr	32
2.7.5. Transporter	32
2.7.6. Rystelser	34
2.7.7. Egenkontroller	35
2.8. Reststoffer, affald og naturressourcer	35
2.8.1. Døde dyr	35
2.8.2. Affald	35
2.8.3. Olie og kemikalieforbrug	36
2.8.4. Energiforbrug	36
2.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen	37
2.9. BAT- ammoniak	37
2.10. Grænseoverskridende virkninger	38
3. Miljøkonsekvensvurdering	39
3.1. Beskrivelse af det ansøgte	39
3.1.1. Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner	39

3.1.2. Det ansøgte forventede væsentlige indvirkninger på miljøet og de foranstaltninger der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse skadelige indvirkninger på miljø.	39
3.1.3. Andet i forhold til befolkningen og menneskers sundhed	39
3.1.4. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand	40
3.1.5. Risici for større ulykker og katastrofer	40
3.1.6. Det ansøgte husdyrbrugs indvirkning på klimaet og projektets sårbarhed over for klimaændringer.....	41
3.1.7. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt	41
4. Konklusion.....	42
5. Bilag	42

1. Ikke teknisk resumé

Nudrift og det ansøgte projekt

Den nuværende lovlige husdyrproduktion på ejendommen "Skovgård" er 203,13 DE af racen jersey, hvilket er fastsat i en produktionstilladelse fra 2005.

Et bygningsrids for ejendommen ses til højre:

A: Beboelse

B: Lade

C: Hestestald

D: Nu: Stald til kvier 6-9 mdr. Efter: Stald til tyrekalve

E: Nu: Stald til kvier 2-6 mdr. Efter: Stald til tyrekalve

F: Stald til kvier 2-6 mdr. Efter: Stald til tyrekalve

G: Nye kalvehytter til kvier 0-2 mdr.

H: Nu: Stald til tyre 6 mdr.-slagt. Efter: Stald til tyre 6 mdr.-slagt og ny møddingsplads på 180 m²

I: Ny stald til tyrekalve 2-6 mdr.

J: Ny stald til malkekvæg

K: Stald til køer og højdrægtige kvier

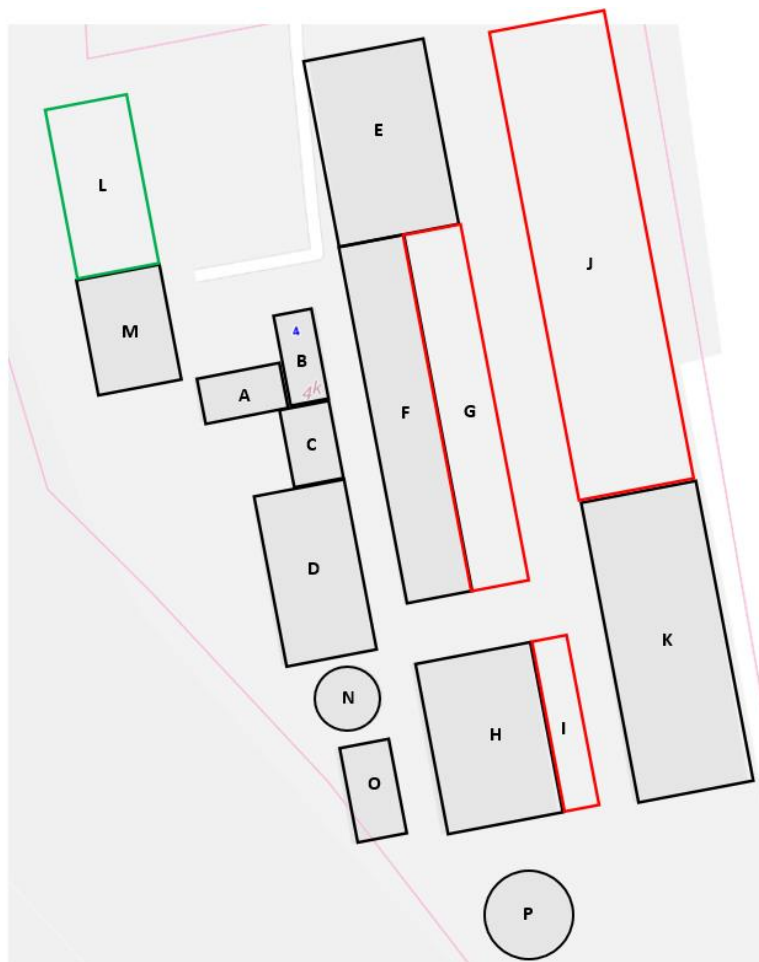
L: Endnu ikke bygget halmlade

M: Maskinhus

N: Gylletank 350m³

O: Skur

P: Beholder til overfladevand 750 m³

Det er ønsket at optimere den samlede produktion og håndteringen af det øgede antal tyrekalve i samarbejde med malkekvægproduktionen på Kaplevgaard på Sibirien 6, 4863 Eskilstrup, der ligeledes drives af Anders og Mette Kappel. Der er behov for mere produktionsareal til tyrekalve grundet den brancheaftale, der træder i kraft 1. januar 2022, om ikke at aflive kalve fra mælkeproduktionen ved fødslen.

Derfor søges det om tilladelse til udnyttelse af det eksisterende staldareal samt etablering af nyt produktionsareal i form af opsætning af: G) kalvehytter på 200 m², I) tilbygning af stald til tyrekalve på 270 m², og J) ny stald på 1.743 m², der etableres i forlængelse af eksisterende stald. Endvidere ønskes det i H) at anvende et nuværende staldareal til møddingsplads og K) udtage produktionsareal til gangareal. Endeligt ønskes det generelt at ændre på hvilke dyr, der

går hvor, for at imødekomme det øgede antal tyrekalve til opfødning. For at give størst mulig fleksibilitet for den fremtidige produktion og da der er mulighed for at leve op til emissionsgrænseværdien for ammoniak og nabopåvirkning ved at registrere dyretyper i flex-gruppen som alle kvæg, er denne funktion valgt.

Ansøgningen om godkendelsen tager udgangspunkt i den nuværende lovlige drift, og den drift der var på anlægget for 8 år siden.

Med den ønskede udnyttelse af staldene bliver produktionsarealet på 4.554 m².

Der er p.t. én gylletank på ejendommen på 350m³, der opsamler gylle fra stalden med spalter (D).

Det er vurderingen, at udvidelse af dyreholdet kan gennemføres uden uacceptable påvirkning af natur og omkringboende.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Der forventes ingen væsentlige ændringer i forhold til den nuværende produktion og drift og dermed sker der heller ingen væsentlige ændringer for naboer omkring husdyrbruget i forhold til oplevelse af støj, støv, lugt eller færdsel til og fra husdyrbruget mv.

Lugt

Beregninger i Husdyrgodkendelse viser, at kravene i lovgivningen om lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt.

Trafik, støj og støv

Det forventes at antal transporter til og fra ejendommen ikke stiger grundet øgning i produktionsareal og antal af dyr på bedriften, da der er kapacitet til at transportere større mængder end der reelt sker på nuværende tidspunkt samtidig med at afhentning af døde dyr vil reduceres.

Transporter til og fra samt på ejendommen foregår i stor afstand i forhold til naboer. Naboer forventes derfor ikke at blive generet af støv og støj fra interne transporter på husdyrbruget.

Landskab

Der opføres to nye stalde og opsættes kalvehytter - alle i forlængelse af eksisterende bygninger.

Placeringen af de nye staldafsnit er valgt af hensyn til driftsforhold og muligheden for at skabe et visuelt harmonisk landbrugsbyggeri, som fremstår som en samlet helhed.

Ændringerne forventes ikke at påvirke landskabsoplevelsen.

Påvirkning af natur og Bilag IV-arter

De mest ammoniakfølsomme naturområder indenfor habitatudpegninger ligger i en afstand af mere end 3,2 km fra husdyranlægget. Der er lokaliseret flere andre naturområder i kortere afstand fra anlægget omfattet af den vejledende registrering af § 3-områder efter naturbeskyttelsesloven. Beregninger viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage et større ammoniakbidrag end de grænser, der er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Dette er undtaget kat. 3 mose, der vil modtage 1,1 kg N/ha/år i merdeposition set i relation til 2,6 kg N/ha/år totaldeposition samt kat. 3 gammel skovjordbund, der vil modtage 4,3 kg N/ha/år i merdeposition set i relation til 23,8 kg N/ha/år totaldeposition. For gammel skovjordbund vurderes det, at den potentielle merbelastning så lille en andel, at det ikke er problematisk.

Det ansøgte forventes ikke at påvirke beskyttede arter efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver. Det skyldes, at der ikke fjernes eller ødelægges yngle- eller rasteområder i forbindelse med det ansøgte.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Husdyrbruget er underlagt krav om at anvende den bedst tilgængelige teknologi i forhold til udledning af ammoniak.

For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 4.031 kg ammoniak pr. år, fra ejendommens husdyrbrug. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste teknikker på markeder, der er tilgængelige til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse.

Tiltag til at begrænse miljøpåvirkninger

Der er i ansøgningen redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt. Blandt andet vil der blive;

- Udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget som skal sikre, at forurening i forbindelse med et evt. uheld begrænses mest muligt.

Samlet vurderes det, at det ansøgte projekt har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi, samt at husdyrbruget ikke medfører væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet på en måde, der er forenelig med hensynet til omgivelserne.

2. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel redegøres der for det ansøgte, husdyrbrugets indretning og drift samt beliggenhed i forhold til omgivelserne.

Der redegøres desuden for husdyrbrugets ammoniak- og lugtemission, herunder påvirkninger af natur og naboer og for øvrige eventuelle påvirkninger med støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og ressourcer.

2.1. Indretning og drift af anlæg

2.1.1. Beskrivelse af den ansøgte samt nuværende produktion

Nuværende drift

På ejendommen "Skovgård" er den nuværende lovlige husdyrproduktion på 160,13 DE af racen jersey, hvilket er fastsat i en produktionstilladelse fra 2005. Nedenstående tabel viser hvilke husdyrtyper bedriften er godkendt til.

Dyrehold og staldtype	Staldtype	Antal DE
Jersey årskøer	Sengestald med fast gulv	127,00
Jersey årsopdræt 0-6 mdr.	Dybstrøelse	3,13
Jersey årsopdræt 6-25 mdr.	Dybstrøelse	30,00

Dyrehold i nudrift.

Tilladelsen fremgår af tilsynsrapport fra landbrugstilsyn den 13. november 2019.

Produktionen foregår i 5 stalde. Der er 1 gyllebeholder til opbevaring af husdyrgødning. Gyllebeholderen er ikke overdækket med telt eller låg, men med flydelag. Foder opbevares i stald BBR 8 og på ensilagepladser. Køerne fodres med majsensilage, rapsprotein og mineraler. Der strøes med halm og kompost fra genbrugsstationshaveaffald. Fodret blandes i foderblander ved ensilageplads. Derudover er der lade, maskinhus og hestestald.

Produktionsarealet i den nuværende drift er 2.713 m².

Jordene tilhørende ejendommen drives fra en anden ejendom under bedriften.

Ansøgt drift

Der søges om følgende fysiske ændringer af husdyrbruget:

- Opsætning af kalvehytter på 200 m².
- Opførsel af "Ny stald til tyrekalve 2-6 mdr." på 270 m².
- Opførsel af "Ny stald køer og højdrægtige kvier" på 1.743 m².
- Ændring i anvendelse fra nuværende staldareal i "BBR 7 Stald til tyr 6 mdr.-slagt" til 180 m² møddingsplads og 375 m² produktionsareal.
- Udtagning af produktionsareal på (3,6 m x 53 m) til gangareal i stald "BBR 9 køer og højdrægtige kvier".

Der ansøges således om et produktionsareal på 4.554 m².

8-års drift

Det er et krav i lovgivningen at merdepositionen af ammoniak til kategori 3 natur beregnes som forskellen mellem depositionen fra husdyrbruget i ansøgt drift og depositionen fra husdyrbruget i såvel den nuværende drift som 8-års driften.

Den nuværende tilladte produktion er identisk med driften for 8 år siden (2013). Tilsvarende er produktionsarealet uændret hen over de seneste 8 år.

Lagertank til husdyrgødning er uændret i hele 8 års perioden.

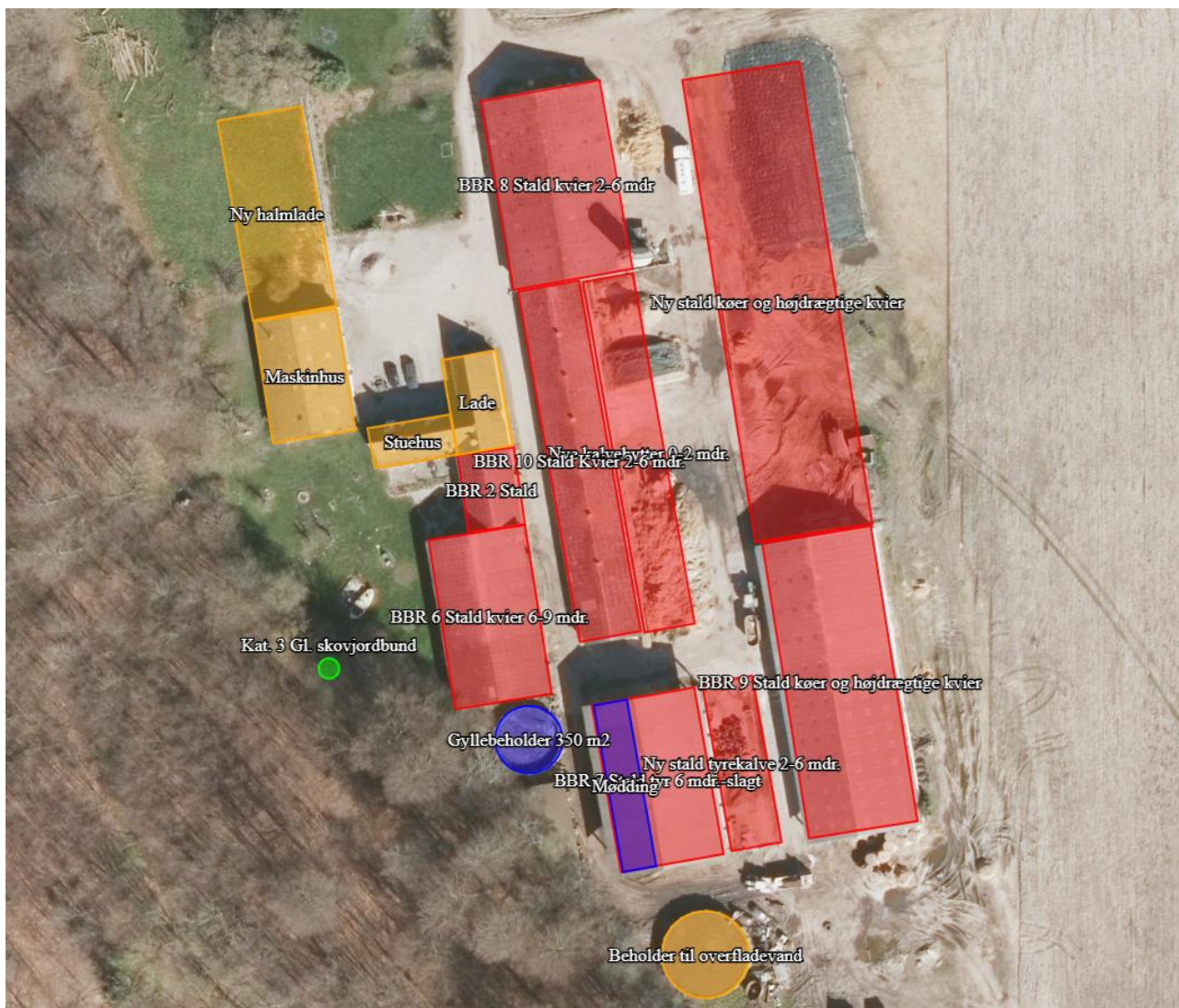
Oversigt over 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift fremgår af nedenstående skema:

Produktionstilladelse	8-års drift	Nudrift	Ansøgt drift
Antal DE	160,13	160,13	-
Produktionsareal (m ²)	2.713	2.713	4.554*

Produktionsareal i 8-årsdrift, Nu- driften og den ansøgte drift

*I forbindelse med ændringen af husdyrbrugsloven er det ikke længere antallet af dyr der godkendes, men derimod det areal dyrene står opstaldet på.

Oversigt over anlægget fremgår af nedenstående luftfoto:

Ejendommens stald- og opbevaringsanlæg.

2.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi

Produktionsarealet er det areal i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning. Arealer, hvor dyrene kortvarigt opholder sig, skal ikke medtages i opgørelsen.

Det samlede produktionsareal i ansøgt drift er opgjort til 4.554 m², som vist i nedenstående tabel.

NAVN	Staldtype	8-årsdrift (m ²)	Nudrift (m ²)	Ansøgt (m ²)
BBR 2	Heste. Dybstrøelse.	23	23	23
BBR 6	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter. Flexgruppe: Alle kvæg. Sengestald med spalter.	317	317	317
BBR 7	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse. Flexgruppe: Alle kvæg. Dybstrøelse.	555	555	375
Ny stald tyrekalve 2-6 mdr.	Flexgruppe: Alle kvæg. Dybstrøelse.	-	-	270
BBR 8	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse. Flexgruppe: Alle kvæg. Dybstrøelse.	370	370	370
Ny stald køer og højdrægtige kvier	Flexgruppe: Alle kvæg. Dybstrøelse.	-	-	1.743
BBR 9	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse. Flexgruppe: Alle kvæg. Dybstrøelse.	1.034	1.034	843
BBR 10	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse. Flexgruppe: Alle kvæg. Dybstrøelse.	414	414	414
Nye kalvehytter	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse.	-	-	200
I alt		2.713	2.713	4.554

Ejendommens produktionsareal.

Staldtypen for BBR 6 er valgt til sengestald med spalter, på trods af at en vis andel af produktionsarealet i en af boksene er dybstrøelse. Da kvæget i den boks har adgang til både spalteareal og dybstrøelse og da der ikke findes en ideel staldtype-kategori dertil, er der valgt "worst case" ammoniakemissionsmæssigt i form af sengestald med spalter for hele arealet.

Arealet er opgjort ud fra tegninger på nybyggeri og opmålinger af anlægget. Tegning af anlægget er vedlagt som bilag.

Arealer i staldene, der ikke indgår som produktionsareal, men hvor der kortvarigt kan opholde sig dyr, såsom gangarealer- og udlevering, vil blive rengjort i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 38.

Overfladearealet af beholderne er beregnet automatisk ved indtegning af beholderne i husdyrgodkendelse.dk. Overfladeareal af gødningsopbevaringsanlæg bidrager til anlæggets samlede emission af ammoniak. Det bidrager ikke til lugtemission.

Størrelsen af produktionsareal med det aktuelle staldsystem og dyretype samt evt. anvendte teknologier danner grundlag for resultaterne af lugt og ammoniakberegningerne i husdyrgodkendelse.dk.

BAT for ammoniak fra produktionsanlægget er ligeledes baseret på ovenstående samt BAT-forudsætningen for det enkelte staldafsnit (jf. afsnit 2.9)

2.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet

Gødningsopbevaringsanlæg

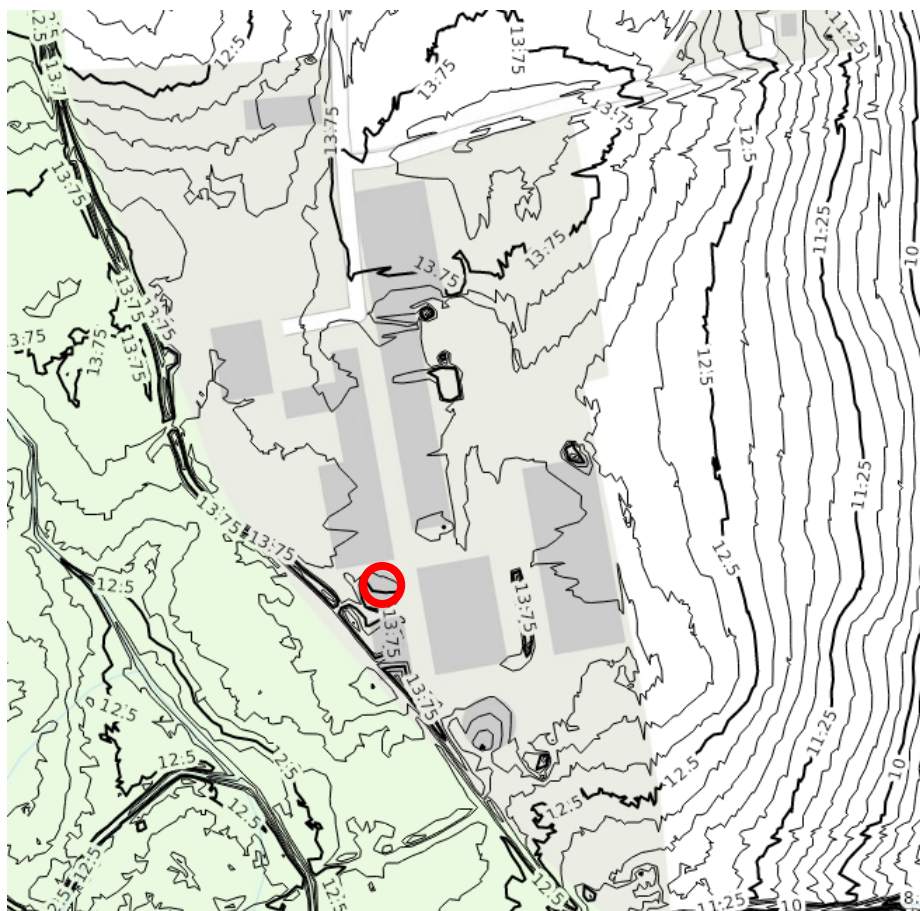
I de anvendte staldsystemer anvendes der primært dybstrøelse, mens der i stald BBR 6 med spaltegulv produceres gylle.

Gødningsopbevaring	Kapacitet (m ³)	Byggeår	Overfladeareal (m ²)	NH ₃ -effekt
Gyllebeholder (flydende)	350	1982	112	-
Møddingsplads (fast)	324	-	180	-
i alt	674			

Oversigt over gødningsopbevaring.

Krav vedr. alarm, barriere eller terrænændring

Gyllebeholderen ligger i en større afstand end 100 meter af en grøft/sø og udenfor et risikoområde (6 graders hældning på terræn). Der er derfor ikke krav til gyllealarm; beholderbarriere eller terrænændring.

Placering af gyllebeholder med højdekurver

Håndtering

Husdyrgødningen bliver opbevaret og håndteret efter bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Gylle ledes til gyllebeholdere i lukkede rørføringer. Gylle udbringes på egne markarealer forår og efterår.

Forventet gødningsproduktion

Det er alene i stald BBR 6 med spaltegulv der produceres gylle. Der er 317 m² produktionsareal til kvier på 6-9 mdr. I bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af kvæg (bek nr. 1743 af 30/11/2020) § 103 er det angivet, at totalarealet i fællesboks med strøelse i hele boksen pr. ungdyr skal være mindst 2,6 m² for ungdyr under 200 kg. Det giver plads til 122 årsopdræt, hvilket giver en normproduktion på 254 ton/år gylle.

Kapacitetsberegning beregnes i regneark fra SEGES ver. 1.4

Grundoplysninger til beregning af normproduktion:

Normproduktion	Staldtype	Antal	Kg mælk	Indgang, kg eller mdr.	Afgang, kg eller mdr.	Afgræsning, mdr.	Normprod., ton/år
Årskøer	Sengestald m. spalt, linespil		10515	-	-	0	0
Årsopdræt, 6 mdr.-kælvning	Sengestald m. bagsk./ringkanal	122	-			0	254
Ungtyre, antal prod.	Spaltegulvbokse		-			0	0
Stude, antal prod.	Sengestald m. fast gulv					0	0
I alt							254
Faktisk tilledning til gyllebeholder			254			254	0
Kapacitet i mdr.			16,5			16,5	0,0

Opbevaringskapacitet

Den samlede opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på ejendommen udgør 350 m³.

Med en forventet gylleproduktion på i alt 254 m³ pr år og 21 m³ gylle/mdr. er der opbevaringskapacitet til 16,5 mdr. (gødningsopbevaringskapacitet /gylleproduktion pr. mdr.).

Overfladevand ledes til anden beholder, hvorfor det ikke medregnes i kapaciteten for gylleopbevaring.

Den samlede opbevaringskapacitet til fast husdyrgødning på ejendommen udgør 180 m³. Fast gødning fra dybstrøelsesstaldene køres forår og efterår primært til direkte udbringning eller evt. i markstak. En mindre andel

Vurdering af opbevaringskapacitet

Derved er kravet om minimum 7 mdr. opbevaringskapacitet i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen opfyldt.

2.1.4. Ventilation

Staldbygningerne har naturlig ventilation.

2.1.5. Teknologi

Dette projekt forudsætter ingen anvendelse af teknologier til opfyldelse af hhv. krav til lugtemission og ammoniakemission i forhold til BAT, da der ikke er tilknyttet miljøteknologier til dybstrøelsesstaldtypen.

2.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der opføres to nye stalde og opsættes kalvehytter - alle i forlængelse af eksisterende bygninger (se oversigt på s. 8).

BBR 7 får en tilbygning mod øst i form af stald til tyrekalve med målene 9 m x 30 m.

BBR 9 får en tilbygning mod nord med målene 21 m x 83 m.

Kalvehytterne måler enkeltvis 1,6 m x 1,2 m. Der forventes at blive opsat 104 styk på rækker langs østsiden af den eksisterende stald BBR 10.

De nye staldafsnit opføres i lignende stil som det eksisterende.

Placeringen af de nye staldafsnit er valgt af hensyn til driftsforhold og muligheden for at skabe et visuelt harmonisk landbrugsbyggeri, som fremstår som en samlet helhed.

Ændringerne forventes ikke at påvirke landskabsoplevelsen.

2.2.1. Erhvervsmæssig nødvendighed

Det ansøgte byggeri vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Der er tale om opførelse af byggeri, der er nødvendig for en fortsat drift af ejendommen som husdyrbrug.

Efter nævnets praksis kan opførelse af en stald på et husdyrbrug være erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift, hvis byggeriet knytter sig til bedriftens husdyrproduktion, og ikke ligger udover sædvanlig størrelse og kapacitet i forhold til ejendommens ansøgte dyrehold og landbrugsareal.

Det er ønsket at optimere den samlede produktion og håndteringen af det øgede antal tyrekalve i samarbejde med malkekvægproduktionen på Kaplevgaard på Sibirien 6, 4863 Eskilstrup, der ligeledes drives af Anders og Mette Kappel. Der er behov for mere

produktionsareal til tyrekalve grundet den brancheaftale, der træder i kraft 1. januar 2022, om ikke at aflive kalve fra mælkeproduktionen ved fødslen.

Strukturudviklingen i Danmark går mod større og færre landbrug. I tråd med dette og for at imødekomme det øgede antal tyrekalve til opfødning og den generelle dyrevelfærd på husdyrbruget ønskes produktionen på Skovgård forbedret og udvidet, for fortsat at være konkurrencedygtig med øvrige landbrug.

Byggeriet er ikke usædvanligt eller har industriel karakter, og byggeriet knytter sig alene til driften på denne ejendom.

Byggeriet opføres i tilknytning til eksisterende byggeri.

2.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Anlægget skal derfor ikke godkendes sammen med andre anlæg til husdyrproduktion.

2.4. Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed

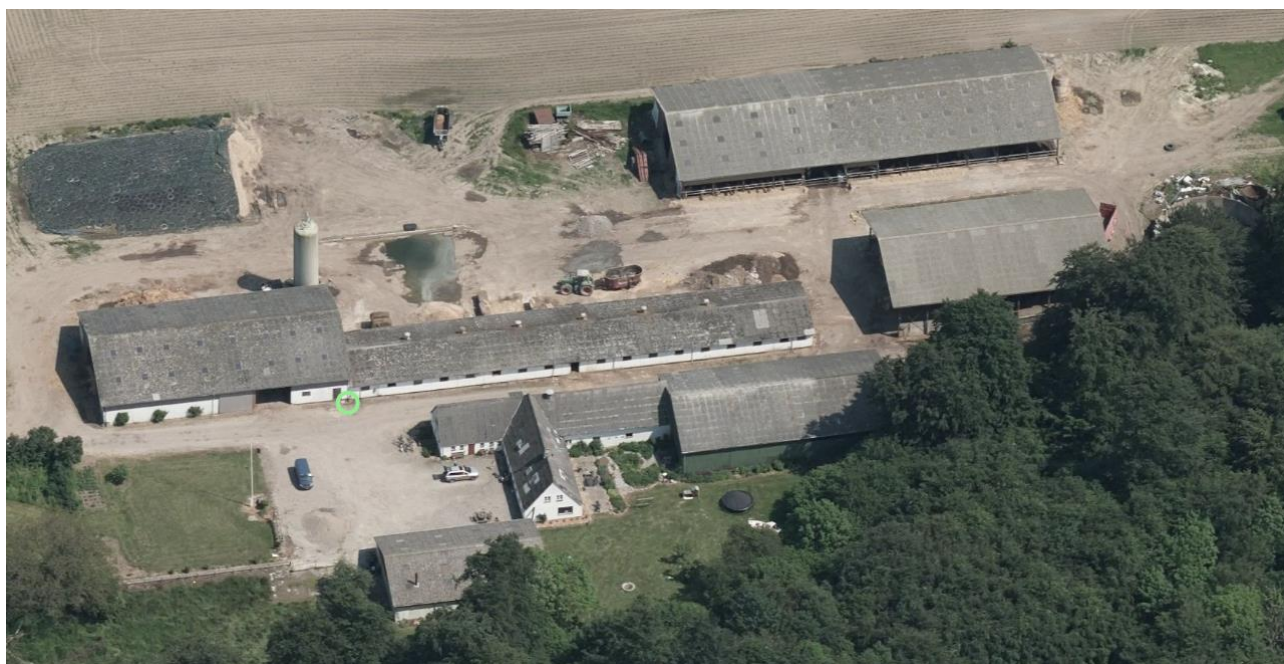
2.4.1. Farve og arkitektonisk udtryk

Bebyggelsen på ejendommen er opført som traditionelt staldbyggeri. Med henholdsvis elementvægge og hvidkalkede vægge. Der er grå tagplader på samtlige driftsbygninger.

Stuehuset er opført i 1850 og er ombygget i 1969.

Gyllebeholdere er opført i beton-elementer.

Der foretages ingen bygningsmæssige ændringer, eller ændringer i materiale og farvevalg på staldbygninger, eller øvrige driftsbygninger, i forbindelse med den ansøgte udvidelse.

Figur 3 Algestrup Skovvej 4 set fra vest. Kilde: skråfoto.dk

Da der ikke ændres på farvevalg eller arkitektonisk udseende, som følge af den ansøgte udvidelse, er vurderingen den, at effekten og det visuelle udtryk fra staldbygningerne være uændret og neutral.

2.4.2. Landskabs- og planmæssige forhold

Landskab

Husdyrbruget er lokaliseret i Guldborgsund Kommune og er beliggende i det åbne land ca. 3,5 km sydvest for Stubbekøbing og 440 meter syd for Algestrupvej.

Husdyrbruget er i høj grad skjult af eksisterende skov mod vest og syd. Ejendommen er mod nord og øst afgrænset af landbrugsjorder.

Placeringen af de nye staldafsnit er valgt af hensyn til driftsforhold og muligheden for at skabe et visuelt harmonisk landbrugsbyggeri, som fremstår som en samlet helhed.

Husdyrbruget er beliggende i relativ stor afstand fra Algestrupvej, hvorfor en ny tilbygning ikke vil fremstå markant i landskabet.

Nærmeste nabo, som har indkig til husdyrbruget og de nye staldbygninger, er beliggende mod nordøst i en afstand på 140 meter fra nærmeste staldhjørne.

Forhold til Kommuneplan

Ejendommen ligger i et område, der ifølge kommuneplanen ikke har relevante udpegninger.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Nye anlægsdeles placering i forhold til beskyttelseslinjer er opsummeret i nedenstående tabel.

Beskyttelseslinje	Ligger det ansøgte indenfor beskyttelsen		
	Nej	Ja	Delvis
Søbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Åbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Skovbyggelinje	☐	☒	☐
Kirkebyggelinje	☒	☐	☐
Klitfredning	☒	☐	☐
Strandbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Kystnærhedszone	☒	☐	☐
Fortidsmindebeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Beskyttelse sten- og jorddiger	☒	☐	☐

Bygge- og beskyttelseslinjer

Byggefelterne for det ansøgte byggeri ligger indenfor skovbyggelinjen, men da byggeriet er af erhvervsmæssig nødvendighed, er det ikke nødvendigt at søge om dispensation.

Da husdyrbruget er beliggende i relativ stor afstand fra Algestrupvej, og de nye tilbygninger ikke vil fremstå markante i landskabet, vurderes det ansøgte at have minimal påvirkning på oplevelsen af det omkringliggende landskab.

2.4.3. Generelle afstandskrav (§§ 6 og 8)

Afstandene til de i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 nævnte områder fremgår af nedenstående tabeller. Kravene jf. §§ 6 og 7 har karakter af forbudszone. Afstandskravene i § 8 skal overholdes ved udvidelser eller ændringer af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug, der kan medføre forøget forurening. Der er dog mulighed for at give dispensation ved manglende overholdelse.

Forbudszoner jf. husdyrbrugsloven § 6			
	Afstandskrav	Placering	Aktuel afstand
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Stubbekøbing Markjorder	Ca. 3,5 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, til blandet bolig -og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institution, rekreative formål etc.	50 m	Byvej 3	Ca. 1,6 km
Nabobeboelse	50 m	Algestrup Skovvej 1	Ca. 75 m
Forbudszoner jf. husdyrbrugsloven § 7			
Afstand til kategori 1-natur	Min. 10 m		Ca. 3,8 km
Afstand til kategori 2-natur	Min. 10 m		Ca. 3,3 km

Afstande og afstandskrav jf. husdyrbrugsloven § 8		
	Afstandskrav	afstand
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25 m	576 m
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50 m	Ca. 3,4 km
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15 m	Ca. 60 m
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15 m	Ca. 15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25 m	>25 m
Beboelse på samme ejendom	Min. 15 m	Ca. 0 m*
Naboskel	Min. 30 m	Ca. 40 m
Afstandskrav nyetablering af opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning § 8		
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 100 m	Ca. 60 m**

Afstandskrav nyt byggeri/nye opbevaringsanlæg

*Afstandskravene gælder kun etablering, samt udvidelser og ændringer der medfører forøget forurening. Afstand fra beboelse på samme ejendom til nærmeste ændring i form af opsætning af kalvehytter er ca. 26 m, hvorved afstandskravet i staldanlægget vil være overholdt.

**Afstandskravene gælder kun etablering, samt udvidelser og ændringer der medfører forøget forurening. Afstanden fra eksisterende gyllebeholder til nærmeste vandløb er ca. 60 m, hvorved afstandskravet vil være overholdt.

2.5. Husdyrbrugets ammoniakemission

Emissionen af ammoniak fra det ansøgte projekt fremgår af beregninger i husdyrgodkendelse.dk, se nedenstående tabel.

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i			
Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3921,4	109,6	4031,0
Nudrift	2385,9	44,8	2430,7
8 års-drift	2385,9	44,8	2430,7

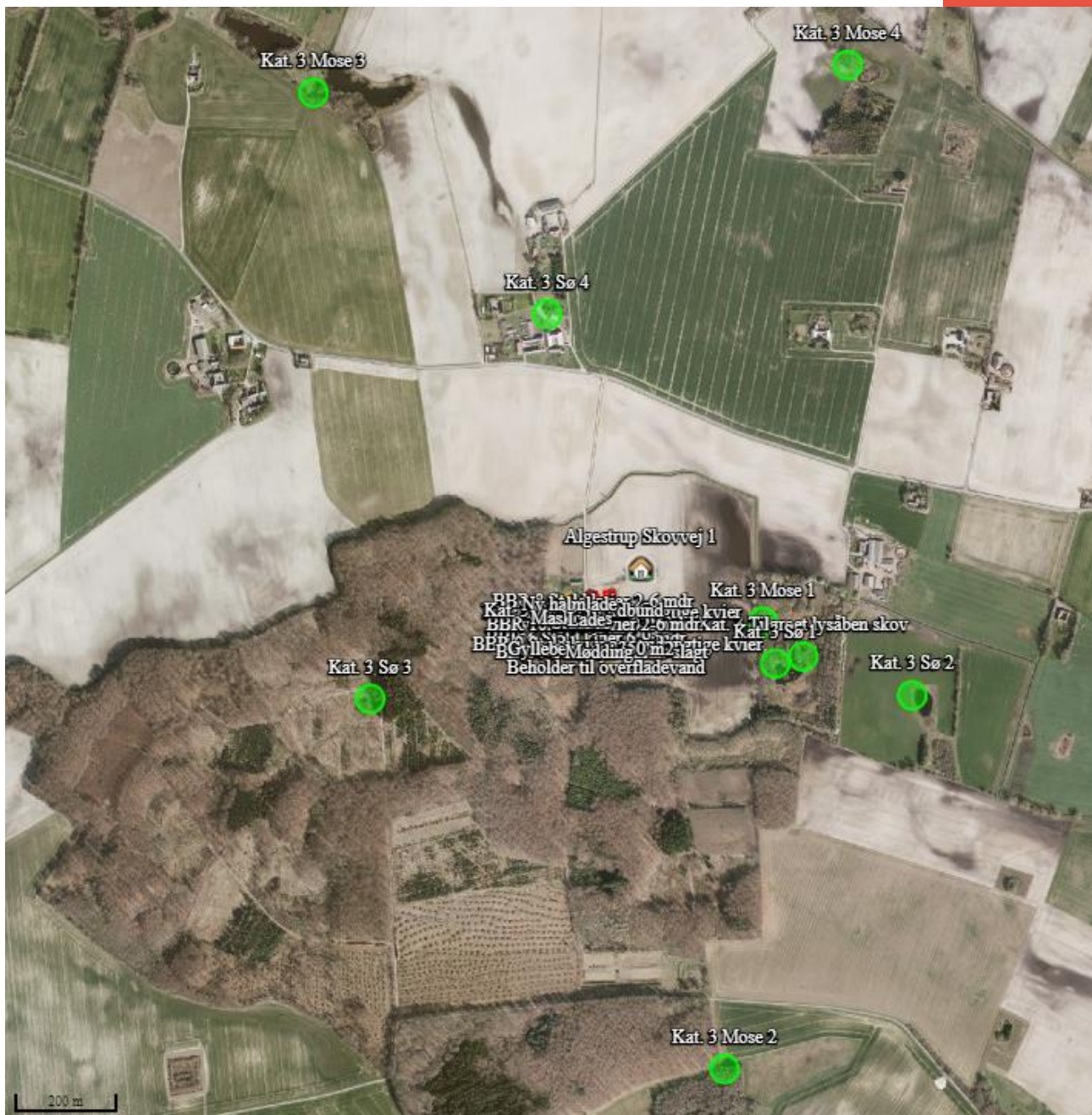
Det samlede resultat af ammoniakberegningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt udgør 4.031 kg NH₃-N/ha/år.

2.5.1. Beliggenhed i forhold til natur

Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat grænser for, hvor meget husdyrbrug må påvirke omkringliggende natur med ammoniak. I husdyrgodkendelse.dk beregnes, hvor stor en del af husdyrbrugets ammoniakemission, der afsættes på omkringliggende ammoniakfølsom natur.

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur samt øvrig natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Husdyrbrugets afstand i forhold til nærmeste kat. 3 naturpunkter. Målestokken viser 200 m.

Husdyrbrugets afstand i forhold til nærmeste kat. 2 og kat. 1 naturpunkter. Målestokken viser 500 m.

Kategori 1 natur

Kategori-1 natur er ammoniakfølsom natur beliggende i internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder). Det er de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området og som Naturstyrelsen har kortlagt. Derudover er det heder og overdrev, der er § 3 beskyttede efter naturbeskyttelsesloven.

Nærmeste kategori 1 natur (Riggær 1) er rigkær beliggende i en afstand af ca. 3,8 km sydsydøst for anlægget. Naturpunktet ligger i et område med kat. 1 natur af forskellig art: rigkær, brunvandet sø, elle- og askeskov samt skovbevokset tørvemose. Ca. 3,8 km mod sydvest findes ligeledes et område med forskellige typer kat. 1 natur: skovbevokset tørvemose

og hængesække. Begge områders kat. 1 naturtyper er registreret i analysen i Husdyrgodkendelse.dk.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen må totaldepositionen til kategori 1 natur ikke overstige følgende værdier:

- 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der er >1 andet husdyrbrug¹ i nærheden.
- 0,4 kg NH₃-N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,7 kg NH₃-N/ha/år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

De beregnede totaldepositioner i nærmeste punkt af kat. 1 naturområderne er alle på 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Kumulation

Der er flere andre husdyrbrug, der skal indregnes i kumulation i forhold til kat. 1 naturområderne. Alle tilfælde af kumulation er registreret i skemaet på Husdyrgodkendelse.dk.

Der er registreret kumulation på flere kat. 1 naturpunkter. Målestokken viser 500 m.

Når totaldepositionen er under 0,2 kg NH₃-N/ha/år er kravet til N-deposition, uanset kumulation, overholdt.

Kategori 2 natur

Kategori-2 natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale natur-beskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer, heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt overdrev der er større end 2,5 ha og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste kat. 2 natur (Kat. 2 Højmose) er en højmose. Det ligger ca. 3,3 km sydvest for anlægget.

¹ Antallet af husdyrbrug i nærheden defineres i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 stk. 2.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er den maksimale grænse for totaldepositionen til kategori 2 natur på 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Den beregnede totaldeposition til kategori 2 natur er på 0,0 kg NH₃-N/ha/år. Grænseværdien er dermed overholdt.

Kategori 3 natur

Kategori-3 natur er ammoniakfølsomme naturområder, der ikke er kategori-1 natur eller kategori-2 natur, og som er heder, moser, overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsom skov.

Indenfor en radius på 1,2 km fra anlægget er der registreret 4 moser, 4 søer, 1 tilgroet lysåben skov samt 1 gl. skovjordbund, der alle er kategori 3 natur. Dertil er der beregnet merdeposition af ammoniak. Nærmeste kat. 3 (Kat. 3 Gl. skovjordbund) ligger 30 meter vest for husdyrbrugets eksisterende stald BBR 6. Næst nærmeste kat. 3 er en mose (kat. 3 Mose 1), der ligger 306 m fra anlægget.

Der skal foretages en konkret vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak fra husdyrbruget til kategori 3 natur, hvis merdepositionen er over 1 kg NH₃-N/ha/år.

De to nærmeste kat. 3 naturpunkter har en merdepositionen på over 1 kg NH₃-N/ha/år, mens de resterende ligger i intervallet 0-0,8 kg NH₃-N/ha/år. Mose 1 har en merdeposition på 1,1 NH₃-N/ha/år og gl. skovjordbund ligger på 4,3 NH₃-N/ha/år.

For mose 1 kommer en merbelastning på 1,1 N/ha/år, hvorved merbelastningen kun netop kræver en konkret vurdering. For gl. skovjordbund kommer en merbelastning på 4,3 kg N/ha/år set i forhold til en totalbelastning er på 23,8 kg N/ha/år. Da merbelastningerne udgør så lille en andel af totalbelastningen, vurderes merbelastningen ikke værende problematisk. Ammoniakken bliver "fanget" eller "optaget" af de første træer i skoven og påvirkningen blot 10 m. inde vil være minimal.

Der er d. 2. juni 2021 taget kontakt til kommunen for at merbelastningerne kan blive vurderet. Kommunen har d. 21. juni meldt følgende tilbage, der angiver at der ikke stilles vilkår om begrænsning af merdepositionen af kvælstof til de to naturområder:

Gammel skovjordbund:

Den samlede deposition i skoven er højere end den øvre tålegrænse for løvskov på 20 kg N/ha/år for såvel nudrift af husdyrbruget som ansøgt drift. En gennemgang af bekendtgørelsens vurderingskriterier viser, at den del af skoven, som ligger nærmest husdyrbruget, har lav naturkvalitet, samt at der ikke er udpegninger eller retningslinjer i kommuneplanen, naturplejeprojekter, fredninger eller anden naturindsats, der arbejder for at højne naturkvaliteten af skoven. På denne baggrund vurderes det, at den ansøgte ændring af husdyrbruget ikke udgør en væsentlig påvirkning af regionale eller lokale beskyttelsesinteresser i kategori 3-skoven. Der er således ikke tale om et særligt tilfælde, hvor der kan stilles vilkår om begrænsning af merdepositionen af kvælstof.

Mose:

Med en merdeposition og baggrundsbelastning (10,2 kg N/ha/år), som tilsammen er væsentlig mindre end tålegrænsen for naturtypen (5-30 kg N/ha/år), vurderes det, at den ansøgte produktion ikke vil medføre en ændring af tilstanden af kategori 3-mosen. Der er ikke grundlag for at stille vilkår i forhold til maksimal merdeposition til kategori 3-mosen.

Øvrig vejledende registreret § 3 beskyttet natur

Ud over natur defineret under kategori 1, 2 og 3 skal der foretages en vurdering af merdeposition på andre naturtyper, som er vejledende udpeget i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 (§ 3 natur).

Nærmeste naturpunkter er 4 søer som er beliggende i en radius på 650 m fra anlægget.

De beregnede merdepositioner ligger i intervallet 0,1-0,3 kg NH₃-N/ha/år, hvilket er en uvæsentlig merpåvirkning, da søerne ikke er ammoniakfølsomme. Dertil kommer at den samlede ammoniakbidrag fra anlægget til de områder maksimalt er op til 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Af tabellen nedenfor ses resultatet af de ammoniak-depositionsregninger, der er gennemført i husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne er baseret på eksakte afstande og ruheder bestemt for opland og natur.

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **4031,0** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **1600,3** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **1600,3** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

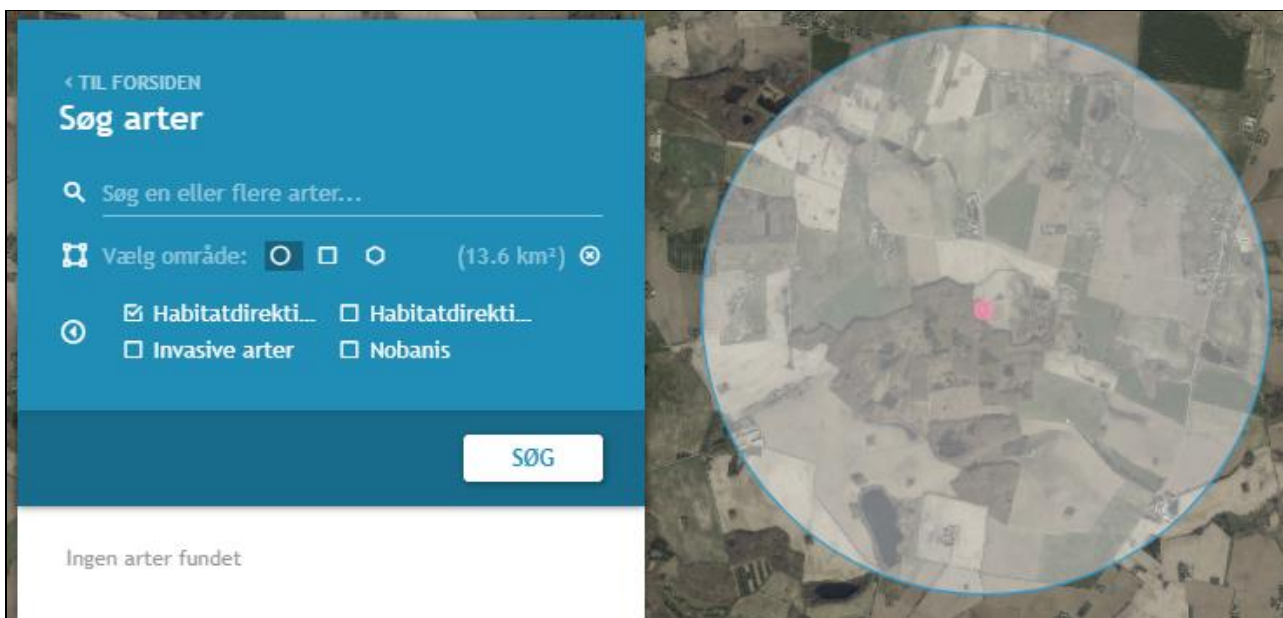
Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Kat. 3 Sø 4	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,2
Kat. 3 Sø 3	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,3
Kat. 3 Sø 2	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,3
Kat. 3 Sø 1	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,3	0,3	1,0
Kat. 3 Mose 4	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,2
Kat. 3 Mose 3	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
Kat. 3 Mose 2	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,1
Kat. 3 Mose 1	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	1,1	1,1	2,6
Kat. 3 Tilgroet lysåben skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,8	0,8	2,1
Kat. 3 Gl. skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	4,3	4,3	23,8

Kat. 2 Højmose	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Kat. 1 Hængesæk 2	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Kat. 1 Hængesæk 1	Kategori 1	Ansøger	2	Mk	0,0	0,0	0,0	▼
Kat. 1 Skovbevokset tørvemose 2	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,0	0,0	0,0	▼
Kat. 1 Skovbevokset tørvemose	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,0	0,0	0,0	▼
Kat. 1 Elle- og askeskov	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,0	0,0	0,0	▼
Kat. 1 Brunvandet sø	Kategori 1	Ansøger	1	V	0,0	0,0	0,0	▼
Kat. 1 Riggær 2	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Kat. 1 Riggær 1	Kategori 1	Ansøger	1	Mk	0,0	0,0	0,0	▼

Resultat af beregninger af ammoniakdeposition i de afsatte naturpunkter (fra husdyrgodkendelse.dk)

2.5.2. Bilag IV-arter

Der er foretaget en søgning i naturdata.dk indenfor en radius af ca. 2 km fra ejendommen (se nedenstående figur).

Resultat af søgning på fund af bilag IV-arter i en radius af ca. 2 km fra ejendommen (kort fra naturdata.dk)

Ifølge søgningen er der ikke registreret Bilag IV-arter indenfor en radius af 2 km.

Det areal der inddrages til opførsel af nyt produktionsareal, er på nuværende tidspunkt bar jord og vejareal tæt på eksisterende landbrugsbygninger, som ikke forventes at huse bilag IV-arter.

Vurdering vedr. natur og bilag IV-arter.

Projektet vurderes ikke at påvirke habitatområder, da afstanden til nærmeste habitatområder er 3,7 km. væk, som er samme områder med nærmeste registreret kat. 1 natur.

Grænseværdier vedr. deposition af ammoniak overholdes for kategori 1 og 2 natur.

Guldborgsund Kommune har vurderet, at der ikke stilles vilkår om begrænsning af merdepositionen af kvælstof for kategori 3-natur gl. skovjordund og mose 1 med ammoniak.

Ammoniakbidrag på de øvrige nærtliggende registrerede § 3-naturtyper vurderes ikke at have en væsentlig negativ indvirkning, da søerne i området ikke vurderes at være ammoniakfølsomme.

Det areal der inddrages til byggefelt, er på nuværende tidspunkt bar jord og vejareal tæt på eksisterende landbrugsbygninger, som ikke forventes at være yngle – og rasteområder eller levesteder for bilag IV-arter.

Der er desuden intet konkret kendskab til forekomst af bilag IV arter i eller omkring anlægget.

Da der ikke fjernes levesteder for bilag IV-arter i forbindelse med det ansøgte, og idet projektet heller ikke giver anledning til en væsentlig øget påvirkning af naturområder med ammoniak, vurderes det, at projektet ikke vil have en negativ effekt på levesteder, yngle- og rasteområder for eventuelle bilag IV-arter.

2.6. Husdyrbrugets lugtemission

Der foretages en lugtberegning til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig. De tre kategorier er defineret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen:

Byzone
Eksisterende og ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone eller sommerhusområde
Samlet bebyggelse
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. eller Beboelsesbygninger i samlet bebyggelse i landzone
Enkelt bolig
Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, i landzonen, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget

Den nærmeste naboejendom er ejendommen Algestrup Skovvej 1 lokaliseret 140 meter nordvest for husdyrbruget.

Nærmeste beboelse i samlet bebyggelse er ejendommen på adressen Byvej 3 lokaliseret 1,6 km øst for husdyrbruget.

Den nærmeste byzone for Stubbekøbing Markjorder er lokaliseret 3,5 km nordøst for husdyrbruget.

Beliggenheden af naboer, samlet bebyggelse og by i forhold til husdyrbruget fremgår af kortet nedenfor.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Algestrup Skovvej 1	0	FMK	118,5	118,5	139,4	Ja
 Byvej 3	0	NY	351,7	351,7	1574,9	Ja
 Stubbekøbing Markjorder	0	NY	519,9	519,9	3465,6	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 493 m

Resultat af lugtberegning (fra husdyrgodkendelse.dk)

Kumulation

Hvis der er andre husdyrbrug, med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 m fra samme punkt på en enkeltbolig skal geneafstanden forøges med hhv. 10 pct., hvis der er 1 og 20 pct., hvis der er 2 eller flere husdyrbrug.

Der er ingen andre husdyrbrug, som skal medregnes i kumulation ved beregning af geneafstand til naboer, samlet bebyggelse eller by.

Vurdering af lugtgener for omboende

Beregningerne efter husdyrgodkendelse viser, at genekriterierne er overholdt.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er sundhedsskadelig (ammoniak undtaget).

2.7. Øvrige emissioner og genepåvirkninger

Nedenfor er eventuelle gener fra husdyrbruget som støj, støv, fluer/skadedyr, lys og transporter beskrevet.

2.7.1. Støj

De væsentligste støjkilder fra husdyrbruget er støj ind- og udlevering af dyr, pumpning af gylle og blanding af foder.

Støjkilde	Placering	Drifttid	Styrke
Stalde og dyr	I staldene	Døgnet rundt alle dage	Svag støj
Egen transport t/r Sibirien 6 af kalve, kvier og dyr til slagt	Kørsel med traktor og vogn til og fra Skovgård til stald og udleveringsrampe på Sibirien 6.	1 gang per dag i dagtimerne	Støj (kortvarig)
Kørsel med maskiner	Gyllevogne og vogne med husdyrgødning fra ejendom til udspretningsarealerne. Vogne fra arealer med ensilage, dybstrøelse, mm.	I højsæsonerne undtagelsesvis, fx pga. vejrlig – hele døgnet.	Svag støj
Blanding af foder	Udendørs ved ensilageplads.	Indenfor almindelig arbejdstid	Svag støj

Støjkilder fra husdyrbruget.

Støj vedr. transporter er beskrevet under afsnittet transporter.

Flere af støjkilderne giver kun anledning til kortvarig støj. Det drejer sig f.eks. om transport af dyr.

En støjkilde som omrøring er gylle er normalt sæsonbetonet og sker sjældent.

Nærmeste nabo er afskærmet af et levende hegn.

Vurdering af støjgener

Der forekommer aldrig støj fra alle støjkilder samtidig.

Det forventes at der sker en minimal forøgelse af støjniveauet i forhold til støjniveauet i den nuværende drift, idet der sker en forøgelse af produktionsarealet og de dertilhørende aktiviteter.

Der er ca. 75 meter til nærmeste nabo. Naboer forventes ikke at kunne blive generet af støj fra husdyrbruget med denne afstand. For at reducere generne for naboerne er man på husdyrbruget opmærksom på, at støjende aktiviteter altovervejende skal foregå indenfor normal arbejdstid.

Lavfrekvent støj vurderes ikke at være et problem med afstanden til naboerne.

2.7.2. Støv

Støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af foder og halm samt ved transporter til og fra husdyrbruget og intern kørsel på ejendommen.

Transporter på jord- eller grusveje kan give anledning til lokale støvgener i tørre perioder. Se punktet transporter.

Nærmeste nabo ift. indfaldsvejen til anlægget er beliggende ca. 125 meter øst for indkørslen til husdyrbruget.

Vurdering af støvgener

Det forventes ikke, at der sker en forøgelse af risikoen for støvgener i forbindelse med det ansøgte. Der vurderes ikke at være støvkilder fra driften af husdyrbruget, som giver anledning

til væsentlige gener for naboer. Det skyldes, at der ikke er væsentlige kilder til støv i anlægget.

Nærmeste nabo ligger desuden i en afstand på mere end 75 meter fra anlægget i ikke fremherskende vindretning. Nærmeste nabo fra indkørslen til anlægget er beliggende ca. 125 meter herfra. Det vurderes, at den store afstand fra indkørslen gør, at nærmeste naboer ikke vil blive påvirket af støvgener.

Støv i forbindelse med transporter søges mimeres ved hensynsfuld kørsel og lav hastighed.

2.7.3. Lys

Der er ingen udendørsbelysning.

Vurdering af lyspåvirkninger

Der er intet lys ved bygninger, der vurderes at kunne være til gene for omkringboende eller trafikanter. Det skyldes, at der ikke er lys i staldene om natten, og ingen udendørsbelysning.

2.7.4. Skadedyr

Gener fra fluer og andre skadedyr håndteres hovedsagelig gennem forebyggelse, hvor regelmæssig rengøring af stalde og opbevaring af foder er med til at begrænse forekomst af skadedyr.

Foder opbevares i hjørne af stald og området rengøres jævnligt. Evt. foderspild fjernes løbende.

Rotter

Rottebekæmpelse forgår via kommunen. Der opsættes og tilser fælder.

Fluer

Stuefluer bekæmpes med lovlige bekæmpelsesmidler. Havekompost anvendt som dybstrøelse minimerer mængden af fluer.

I gyllebeholderen kan fluer ikke formeres, da overfladen på flydelaget er for tørt.

Vurdering af skadedyr

Opbevaring af foder sker i hjørne af stald, og evt. spild fjernes løbende. Derudover holdes arealer omkring anlægget ryddelige, så der ikke opstår øget risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Det vurderes, at husdyrbruget forebygger og bekæmper fluer og rotter på en måde, så disse skadedyr ikke forventes at medføre skade, gene eller uhygiejniske forhold for omkringboende eller udgøre en risiko for menneskers sundhed.

2.7.5. Transporter

Der er 1 adgangsvej til ejendommen fra Algestrupvej. Adgangsvejen er grusbelagt. Interne veje omkring anlægget er ligeledes grusbelagt.

Oversigt over tilkørselsvej til Husdyrbruget.

Afhentning af døde dyr sker fra opsamlingsplads på Algestrup Skovvej. Pr. 1/1 2022 vil der ikke længere blive aflivet tyrekalve, derfor er der færre transporter med døde dyr i ansøgt drift end i nudrift.

Det forventes at antal transporter til og fra ejendommen ikke stiger grundet øgning i produktionsareal og antal af dyr på bedriften, da der er kapacitet til at transportere større mængder end der reelt sker på nuværende tidspunkt.

Levering af raps og mineraler fra grovvarerforretningen stiger ikke, da opbevaringskapaciteten øges, således der kan modtages mere ved hver transport. Dermed stiger antal transporter ikke på trods af et større forbrug.

Antallet af transporter med husdyrgødning fra ejendommen er uændret, da lagerkapaciteten er ændret. Der er ikke foretaget et skøn over hvor stor en andel af husdyrgødningen som udbringes på arealer tæt på anlægget. Jorden tilhørende husdyrbruget er primært lokaliseret op ad anlægget, hvilket vil reducere antallet af transporter på offentlig vej væsentligt.

Oversigt over transporter fremgår af nedenstående tabel. Transporter er defineret som biler større end 3.500 kg, og en transport er defineret som en til- og frakørsel.

Type	Antal og kapacitet per år		Hyppighed		Tidsrum
	Nudrift	Ansøgt drift	Nudrift	Ansøgt drift	
Egen transport t/r Sibirien 6 af kalve, kvier og dyr til slagt	365	365	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 18:00
Afhentning af døde dyr til destruktion	12	12	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 16:00
Levering af mineraler, rapsprotein mv.	12	12	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 18:00
Levering af ensilage	1	1	Sæson	Sæson	Sommer 6:00 – 18:00
Halmtransporter	5	5	Sæson	Sæson	Sensommer 6:00 – 18:00
Udkørsel af gylle (traktor og gyllevogn, kapacitet 35 tons)	2	2	Sæson	Sæson	Forår og efterår 11:00– 23:00
Udbringning af dybstrøelse (600 t/år)	5	5	Sæson	Sæson	Forår og efterår 6:00 – 18:00
Levering af diesel	12	12	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 18:00
Afhentning af dagrenovation	12	12	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 18:00
Total	426	426	Gennemsnit 2 pr dag		

Transporter til og fra ejendommen.

Transporter til- og fra husdyrbruget sker primært indenfor normal arbejdstid fra 8.00-18.00.

Transporter med husdyrgødning og hjemtagning af halm og ensilage finder sted i sæsoner. Ved sæsonarbejde vil der også kunne forekomme kørsel i aftentimerne og i weekender.

Der er ikke naboer langs indfaldsvejen, der kan blive generet af støj og støv.

Vurdering af transporter

Det forventes at antal transporter til og fra ejendommen ikke stiger grundet øgning i produktionsareal og antal af dyr på bedriften, da der er kapacitet til at transportere større mængder end der reelt sker på nuværende tidspunkt samtidig med at afhentning af døde dyr vil reduceres.

Oversigtsforholdene ved til- og frakørsel til ejendommen er gode, idet der ikke beplantninger eller bygninger, der hindrer gode oversigtsforhold. Til- og frakørsel til ejendommen vurderes derfor ikke at være til gene for trafikken.

Tunge transporter til og fra ejendommen på grusvej passerer ikke forbi beboelser.

De interne transporter på ejendommen foregår i stor afstand i forhold til naboer. Naboer vurderes derfor ikke at blive generet af støv og støj fra interne transporter på husdyrbruget.

2.7.6. Rystelser

Driften i anlægget bidrager ikke til rystelser.

Transport til og fra anlægget ad grusvej med traktor og lastbiler forventes ikke at give anledning til rystelser 50 meter fra transportvejen, dels da gummihjul absorberer stød, og dels da vejbelægningen ikke bidrager til rystelser som eks. en brostensbelægning.

Der er ingen beboelser i så kort afstand fra vejen.

Vurdering af rystelser

På grund af nabobeboelsers beliggenhed i relativ stor afstand fra grusvejen (over 50 meter) vurderes disse ikke at være udsat for rystelser ved trafik på vejen.

2.7.7. Egenkontroller

Love og bekendtgørelser, som regulerer aktiviteter på landbrugsejendomme, foreskriver en lang række krav i forhold til egenkontrol. Herunder er der bl.a. krav om registrering af markstakkes placering hen over en 5 års periode, logbog over flydelag på gyllebeholdere, beholderkontrol som skal fremsendes til kommunen, registrering af anvendelse af husdyrgødning og handelsgødning, samt sprøjtemidler. Egenkontrol, som er fastsat ved lovgivning, medtages ikke i dette afsnit, da den type egenkontrol til enhver tid skal følge lovgivningen.

Der udføres KlimaTjek via Arla, da bedriften er en del af Arlagården.

Vurdering af egenkontrol

Det vurderes, at generelle krav til egenkontrollen og løbende service af produktionsapparatet som træder i kraft ved godkendelsens meddelelse, samlet vil medvirke til, at produktionen finder sted på en forsvarlig måde, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

2.8. Reststoffer, affald og naturressourcer

2.8.1. Døde dyr

Døde dyr opbevares på plads langs på Algestrup Skovvej. Døde dyr opbevares hygiejnisk og overdækket med presenning på fast plads. Døde dyr afhentes af DAKA og normalvis indenfor 24 timer efter anmeldelsen, hvis ikke det er op til en weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil normalt være inden for en normal arbejdsdag. Pr. 1/1 2022 vil der ikke længere blive aflivet tyrekalve, derfor er der færre transporter med døde dyr i ansøgt drift end i nudrift.

2.8.2. Affald

På et IE-brug skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. § 6b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

I forbindelse med produktionen på ejendommen produceres der husdyrgødning, som genanvendes som gødning på markerne.

Foderspild søges minimeret mest muligt, da det er en unødigt omkostning i produktionen. Foderspild havner i gyllen og genanvendes ligeledes på marken.

De affaldsmængder, som skal håndteres, opbevares og bortskaffes, er primært emballage fra de hjælpestoffer, der anvendes i produktionen. Det er svært at nedbringe affaldsmængden, da husdyrbruget ikke har indflydelse på emballeringen. Mængden af affald er dog begrænset i forhold til produktionens størrelse.

Affaldet består primært af plastdunke fra sæber, desinfektionsmidler, bekæmpelsesmidler, klinisk risikoaffald, spraydåser til mærkning af dyr, lysstofrør fra stalde, papir, pap og plast fra emballering samt jern og metal.

Affaldstype	Håndtering og bortskaffelse
Klinisk Risikoaffald Kanyler og medicinrester og spraydåser	Nævnte opbevares ikke på bedriften. Medicinrester tages med af dyrlæge.
Tom emballage (papir/pap/plast og plastdunke)	Opbevares i container der tømmes hver 14. dag.
Lysstofrør og elsparepærer	Afleveres på genbrugsplads
Jern og metal	Afleveres til skrot

Håndtering af affald på Husdyrbruget

Affaldet sorteres på ejendommen og bortskaffes som beskrevet i ovenstående skema.

Vurdering vedr. opbevaring og håndtering af affald.

Døde dyr overdækkes og afhentes efter behov af DAKA. Det vurderes således, at døde dyr opbevares på en forsvarlig måde.

Det vurderes samlet, at affaldshierarkiet er iagttaget og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativer.

2.8.3. Olie og kemikalieforbrug

Olieforbrug

Der anvendes ingen olie.

Olieaffald (spildolie)

Der opbevares ingen spildolie på ejendommen, idet spildolie medtages i forbindelse med service af maskinparken.

Kemikalieforbrug

Intet.

Kemiaffald

Intet.

Vurdering vedr. opbevaring og håndtering af olie og kemi.

Det vurderes samlet, at affaldshierarkiet er iagttaget og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativer.

2.8.4. Energiforbrug

Stuehuset opvarmes med brandfyr og træpiller.

Ejendommens elforbrug stammer primært fra belysning, gyllepumpning og anden teknik.

Energiforbruget forventes at stige en smule i forbindelse med det ansøgte, da der opføres nye stalde som forbruger energi til almindelig drift og håndteret lidt mere foder.

Energiforbruget i den nuværende drift opgøres i forbindelse med årsregnskabet. 2020-forbruget af energi inklusive forbruget i beboelsen er anslået til 34.000 kWh/år.

Vurdering vedr. energi

I kvægproduktion ligger mulighederne for at spare på energi primært indenfor områderne foderfremstilling og belysning.

De nye stalde etableres med lavenergibelysning.

Der er ved renovering af enheder i det eksisterende anlæg fokus på forbrug af energi. Ved renoveringer vil der blive opgraderet til mindre energiforbrugende enheder på lys, dybstrøelse og foder.

Det vurderes, at husdyrbruget har fokus på energi, og er indstillet på at foretage handlinger med henblik på lavest mulige klimaaftryk af produktionen.

2.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Ejendommen forsynes med vand fra vandværk. Der forbruges vand til drikkevand til dyrene.

Det aktuelle forbrug af vand inklusive forbruget i beboelsen er anslået til 4.000 m³. I forbindelse med de ansøgte ændringer forventes forbruget at stige proportionalt med det øgede dyrehold, således at det årlige vandforbrug vil stige med 1.500 m³.

Husdyrbrugets vandforbrug søges begrænset via nedenstående tiltag:

- Dagligt eftersyn af rørføringer til vandvand.
- Integration af drikkeventiler over/i drikkekopper.

Spildevand

Tagvand ledes til dræn. Overfladevand ledes til beholder på 750 m³.

Spildevand opsamles i ejendommens gyllesystem og er indregnet i normtallene for gylleproduktion.

Vurdering af vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Det vurderes, at der ikke forbruges mere vand end der er behov for på ejendommen og der er i den daglige drift fokus på at reducere vandspild ved løbende vedligeholdelse af rørføringer samt løbende udskiftning af utætte drikkevandsventiler. Drikkenipler er placeret over drikkekopper for at opsamle evt. spild.

Det vurderes, at husdyrbruget har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere vandforbruget.

2.9. BAT- ammoniak

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening og forbrug fra husdyranlæg.

BAT kravet, hvad angår ammoniak, indtræder ved en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃N pr år. BAT-niveauet er lovbestemt og skal sikre, at ammoniakemissionen fra husdyrbrugets staldanlæg er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi, der er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

For eksisterende stalde, hvor krav om BAT er fastlagt i en eksisterende godkendelse, skal BAT-kravet genberegnes med inddragelse af effekten af tidligere vilkår, medmindre vilkårene er stillet til en miljøteknologi, som ikke længere er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, eller på anden måde er anerkendt.

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af BAT er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Den samlede BAT beregning fremgår af nedenstående tabel.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3921	110	4031
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3921	110	4031
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den samlede BAT beregning fra husdyrgodkendelse.dk

Det samlede BAT-krav er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 4.031 kg N/år og ammoniakemissionen er på 4.031 kg N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt.

BAT-beregningen er baseret på nedenstående forudsætning om eksisterende og nye/reoverede staldafsnit.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde ? i				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
BBR 2 Stald	Heste, Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,57	0,57
BBR 6 Stald kvier 6-9 mdr.	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16
Ny stald tyrekalve 2-6 mdr.	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. reoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Ny stald køer og højdrægtige kvier	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. reoveret) staldafsnit	0,84	0,84
BBR 9 Stald køer og højdrægtige kvier	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
BBR 7 Stald tyr 6 mdr.-slagt	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Nye kalveytter 0-2 mdr.	Kalve, (under 6 mdr.); Dybstrøelse	Nyt (inkl. reoveret) staldafsnit	0,84	0,84
BBR 10 Stald Kvier 2-6 mdr.	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
BBR 8 Stald kvier 2-6 mdr	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

Forudsætning for BAT-beregningen (fra husdyrgodkendelse.dk)

Vurdering, begrænsning af ammoniakemission

BAT-kravet er opfyldt med de eksisterende staldtyper og derfor er der ikke behov for yderligere tiltag eller teknologier.

2.10. Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske landegrænse, og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger derfor ikke relevant.

3. Miljøkonsekvensvurdering

3.1. Beskrivelse af det ansøgte

3.1.1. Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner

Der henvises til afsnittet: Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte afsnit 2.1-2.4.

3.1.2. Det ansøgtes forventede væsentlige indvirkninger på miljøet og de foranstaltninger der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse skadelige indvirkninger på miljøet.

Der henvises til de foretagne vurderinger i afsnittene 2.5 – 2.10. vedr. natur, lugt, støj, støv lys, skadedyr, transporter, rystelser, energi og vand.

3.1.3. Andet i forhold til befolkningen og menneskers sundhed

Den generelle lovgivning som omfatter produktion af husdyr samt drift af markarealer er løbende under revision og opdateres årligt. Landbruget er således det erhverv i Danmark, som er mest reguleret, og hvor der konstant er fokus på eventuelle risici.

Den generelle regulering omfatter både befolkningen og menneskers sundhed. Der er således lavet regler for hvor meget og hvordan afgrøder og produktionsdyr må behandles, samt tilbageholdelsestid for hvornår produktet kan sælges. Derudover er der grænseværdier for lugt og støj samt mulighed for indgriben ved støv for at sikre nærmeste naboer mod en direkte gene ved den daglige drift. Ud over den generelle lovgivning er der branchekodeks for produktion af kød og mælk. Disse kodekser udvider kravet til også at hindre anvendelse af visse typer råvarer, som ikke påviseligt har nogen påvirkning på menneskers sundhed, men som brancheforeningen mener ikke bør indgå i produktionen. Det er typisk bestemte fodermidler og f.eks. begrænset brug af slam som gødningsmiddel.

Ejendommen holdes ryddelig og rengjort for at hindre uhygiejniske forhold.

Besætningen efterlever alle gældende regler for veterinær status og sundhed og i tilfælde af sygdomsudbrud vil dette blive håndteret efter gældende forskrifter. Den daglige drift har ingen betydning for omkringboendes sundhed, men man vil i den daglige drift søge at minimere eventuelle genepåvirkninger fra fx støj, støv, lugt og lignende.

Der er desuden udarbejdet beredskabsplan for ejendommen, som bevirker, at eventuelle uheld og ulykker kan håndteres forsvarligt, med så lille skade på omgivelserne som muligt.

Vurdering vedr. befolkningen og menneskers sundhed

Ansøger vurderer helt overordnet, at påvirkningerne på menneskers sundhed for omkringboende er meget begrænsede. Det vurderes også, at der ikke sker nogen forøgelse af disse påvirkninger.

Det vurderes, at ændringen i de eksisterende bygninger på ejendommen, ikke vil medføre en væsentlig øget belastning for naboer, i form af lugtgener og ammoniakdeposition. Der er i tidligere afsnit redegjort for påvirkningerne for naboer og omgivelser i form af lugt.

Der er i de ovenstående afsnit redegjort for hvilke elementer, der påvirker befolkningen og menneskers sundhed. Der er ligeledes redegjort for husdyrbrugets håndtering af disse elementer samt evt. afbødende tiltag, der foretages fra husdyrbrugets side for at begrænse denne påvirkning.

Det vurderes at omkringboende som udgangspunkt ikke vil blive væsentligt påvirket af gener fra transport, da de ikke er placeret i nærheden af husdyrbruget.

Samtlige generelle afskæringskriterier i forhold til lugt, for produktionen på ejendommen er overholdt. Det er også ansøgers vurdering, at der ikke opleves klager over lugt samt driften på

ejendommen. Der tilsigtes at fastholdes en høj grad af staldhygiejne i staldene, blandt andet for at sikre dyrevelfærd samt trivsel for ansatte, men også for at begrænse lugtgener.

Ansøger er bevidst om de påvirkninger som driften for de omkringboende har. Gyllekørsel til udbringning på markarealer, udføres i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der omrøres kun i gyllebeholderen i forbindelse med lastning ved udkørsel.

Derudover forsøger ansøger at planlægge flest mulige aktiviteter indenfor almindelig arbejdstid, dog med forbehold for at der i spidsbelastningsperioder kan være behov for at arbejde udenfor almindelig arbejdstid.

Ansøger vurderer, at der igennem opretholdelse af en god staldhygiejne, ved at tage hensyn til naboer samt god og grundig planlægning af arbejdsrutiner, er taget en række hensyn, der kan være med til begrænse påvirkningen fra husdyrbruget for omkringboende naboer, samt befolkningen generelt.

3.1.4. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand

Husdyrbrugets påvirkning af jordarealer sker primært ved brug af husdyrgødning og evt. bekæmpelsesmidler i markbruget. Reguleringen heraf varetages af generelle regler vedr. anvendelse og udbringningstidspunkter for husdyrgødning og sprøjtemidler, og er derfor ikke beskrevet yderligere her.

Ved anvendelse af husdyrgødning på arealerne, tilføres der næringsstoffer til mikroorganismene i jorden. Der vil fremadrettet være en større mængde dybstrøelse fra produktionen, som giver en god struktur i jorden. På baggrund af dette forventes ikke en forværring af tilstanden af jordbunden.

Ressourcen vand søges begrænset ved at være opmærksom på, at der ikke sker unødigt vandspild som følge af utætheder i rørføringer eller utætte ventiler.

Risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand

Stalde, gyllerør og gyllebeholder er udført i tætte og stabile materialer.

Gyllebeholder kontrolleres regelmæssigt for utætheder og er underlagt beholderkontrol.

Der er i beredskabsplanen for ejendommen redegjort for ejendommens beredskab i forhold til udslip fra punktkilder, og ved transport og pumpning af gylle, samt andre forhold som potentielt vil kunne påvirke grundvandsforhold.

Det er ansøgers vurdering, at den planlagte produktionsændring ikke vil påvirke grundvands- eller drikkevandsinteresser, da ejendommen er beliggende udenfor områder med særlige drikkevandsinteresser.

Ligeledes vurderer ansøger, at der på ejendommen ikke er en specifik øget risiko for udslip fra punktkilder. Ansøger vurderer, at ejendommens beredskabsplan tager hånd om hvilke aktioner, der skal tages i forbindelser med mindre uheld eller udslip.

Vurdering

Da stalde, gyllerør og gyllebeholder er udført i tætte og stabile materialer, er det vurderingen, at der ved normal drift ikke kan ske udslip af næringsstoffer fra anlægget. Ved et utilsigtet udslip af gylle fra gyllebeholderen, foreskriver beredskabsplanen hvordan husdyrbruget skal agere for at minimere omfanget af en forurening.

Det vurderes alt i alt, at risikoen for forurening af jord, grund- og overfladevand er minimeret.

3.1.5. Risici for større ulykker og katastrofer

Ansøger har forholdt sig til mulige uheld og mulighederne for at forbygge og afbøde virkningerne af uheld i den udarbejdede beredskabsplan.

Sker der uheld, der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur og miljø, vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet.

3.1.6. Det ansøgte husdyrbrugs indvirkning på klimaet og projektets sårbarhed over for klimaændringer

Vedrørende det ansøgte indvirkning på klimaet, så arbejdes der fortløbende på at minimere drivhusgasemissionen ved bl.a. at have en effektiv produktion ressourcemæssigt. Ved at anvende energieffektive løsninger kan udledningen af drivhusgasser nedbringes. I kvægproduktion ligger mulighederne for at spare på energi primært indenfor områderne foderfremstilling og belysning.

På Skovgård er der både indsatser vedrørende ressourcemængder og effekt. Eksempelvis med fokus på ressourcemængder i form af optimal foderudnyttelse, hvorved udledningen af metan mindskes. Med fokus på ressourceeffekt hvor eksempelvis kvæget fodres med majsensilage, mindskes dannelsen af metan i køernes maver, sammenlignet med hvis de fodres med græs.

Der arbejdes med at anvende kompost fra genbrugsstationshaveaffald som dybstrøelse i stedet for halm. Det er et restprodukt, der giver gavnlige forhold i forhold til bl.a. isolationstemperatur og forekomst af fluer.

Gyllen flyttes ofte fra stald til gylletank, hvilket yderligere reducerer metanudledningen.

Der forbruges ikke mere vand end der er behov for på ejendommen og der er i den daglige drift fokus på at reducere vandspild ved løbende vedligeholdelse af rørføringer samt løbende udskiftning af utætte drikkevandsventiler.

De nye stalde etableres med lavenergibelysning, fremtidig udskiftning af eksisterende belysning vil være til LED og der er generelt fokus på nedbringelse af forbrug af energi.

I forhold til transporter tænkes der i at være effektiv ved f.eks. at køre med fyldte vognlæs begge veje med kvier og dyr til slagt til Sibirien 6 og have kalve med tilbage.

Det vurderes, at husdyrbruget har fokus på dets indvirkning på klimaet, og er indstillet på at foretage handlinger med henblik på lavest mulige klimaaftryk af produktionen.

Vedrørende projektets sårbarhed over for klimaændringer, lyder det overordnede fremtidsscenario, at man i Danmark primært vil mærke klimaforandringerne i form af højere temperaturer, kraftigere regnskyl, evt. oversvømmelser samt flere og kraftigere storme. Da det ansøgte produktion hovedsageligt foregår indendørs i stalde og med naturlig ventilation, og da der ikke er græssende dyr på lavtliggende, kystnære arealer, vurderes det at projektet ikke er sårbart over for klimaændringer.

3.1.7. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt

Alternativer til placeringen af nye anlæg

De ændringer der foretages i forbindelse med det ansøgte projekt, er opførelse af tre nye produktionsarealer. I forbindelse med placeringen af de nye anlægsdele har andre placeringer været i spil.

De valgte placeringer skyldes, at det vil give den mest harmoniske ejendom, og udvidelse vil ikke ændre væsentligt på den nuværende bygningsparcel og dermed udtrykket i landskabet.

Alternativer til valg af øvrige ændringer

Det ønskes at anvende et nuværende staldareal til møddingsplads, udtage produktionsareal til gangareal samt generelt at ændre på hvilke dyr, der går hvor, for at imødekomme det øgede antal tyrekalve til opfodning. Disse ændringer påvirker alene eksisterende anlæg og det vurderes, at der ikke er mere realistiske fordelagtige alternativer til disse ændringer.

0-alternativet

0-alternativ beskriver den situation, hvor husdyrbruget kører videre på den eksisterende godkendelse. I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene.

Med en godkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a til en udvidelse af staldanlægget og mulighed for fleksibilitet i produktionen kan husdyrbruget være konkurrencedygtigt og samtidig være i stand til at omstille sig i forhold til markedsvilkår.

Vurdering i forhold til placering af nye anlæg og valg af teknologi

Samlet set vurderes den valgte placering at være den bedste ud fra hensyn til produktion, landskab, den visuelle oplevelse af husdyrbruget, naboer samt mulighederne for at overholde husdyrbrugslovens afstandskrav ved opførelse af nyt byggeri.

4. Konklusion

Projektet omfatter ansøgning om tilladelse til udnyttelse af det eksisterende staldareal samt etablering af nyt produktionsareal i form af opsætning af: kalvehytter på 200 m², tilbygning af stald til tyrekalve på 270 m², og ny stald på 1.743 m², der alle etableres i forlængelse af eksisterende stald. Endvidere ønskes det at anvende et nuværende staldareal til møddingsplads og udtage produktionsareal til gangareal. Endeligt ønskes det generelt at ændre på hvilke dyr, der går hvor, for at imødekomme det øgede antal tyrekalve til opfødning.

Projektet overholder derudover de generelle afskæringskriterier, der er opstillet i forhold til godkendelse af husdyrbrug og påvirkning af naboer med lugt og naturområder med ammoniak. Dette er opnået ved at anvende bedst tilgængelig teknologi, hvor det er muligt. Der er desuden tale om en ejendom, hvor der så vidt muligt tages hensyn til omkringboende.

Ansøger har i rapporten foretaget en samlet konklusion vedrørende de seks punkter, der fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 8. På baggrund af dette og beskrivelserne i øvrigt under de enkelte emner, er der i rapporten redegjort for de forhold omkring husdyrbruget, der reguleres af husdyrbrugsloven.

Det ansøgte projekt vil ikke indebære væsentlige virkninger på miljøet.

Ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen blandt andet ved anvendelsen af den bedst tilgængelige teknologi.

Husdyrbruget kan således drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforligneligt med hensynet til omgivelserne.

5. Bilag

Bilag 1: Kort med produktionsareal

Bilag 2: Beredskabsplan + kort